

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fiac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csak Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtával számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Miniszter-góg.

Ez a kormány kimutatta foga-fehéret a kisembereknek is. Lukács László vállalkozott a csuf és lelketlen földatra, hogy tolmácsolja a kormány nézetét az ügyes-bajos kisemberek ugynevezett deputációzásáról. Egyszerűen kitesékelt az excellenciás ur a miniszteri küszöbről kétszáz szomoru képű, könyörgő tekintetű kisiparost. Ez az egyszerű tényállítás. Akárhogyan kommentálják, szépitgetik, csürik-csavarják és indokolják ma célszerű argumentumokba burkolva ezt a durva illetlenséget a kormánypárti és álellenzéki újságok vezércikkben: ez a magaviselet bizony sértő és felháborító marad minden elfogulatlan ember előtt. Lukács László végre is miniszter és többszörös milliomos és nála erényszámba nem a góg, hanem a leereszkedés menne, ami, mint alkotmányos miniszternek kötelessége is volna. Ő a maga személyében lehet egy olyan megkülönböztetett excellenciás ur, aki a milliói magas régióiból néz le a szegény könyörgő kisemberre, ha nem miniszter. De mint miniszter, igenis szolgálja az államnak és az államfentartó millióknak. Egészen bizonyos, ha kétszáz mil-

liomos, vagy mágnás állna össze deputációba, azokat nem utasítaná ki a küszöbről, csak a szegényes kisiparos nem „szalonképes” előtte. De mi emlékszünk olyan időkre is, amikor még ezelőtt a kormány előtt nem is volt olyan nagyon „bűdös” a paraszt. Drága pénzen fogták őket és hurcolták Pestre, szinte édesgetve, csalogatva. És boldogok voltak, hogy sáros csizmaikkal betaposták a miniszteri fogadó-szoba drága szőnyeget és demonstrálhatták a hazug külszint, hogy a „tömeg” velük tart. Most a tömeg „piszkos” lett előttük, csak alkalmatlan tolatkodó a miniszteri küszöbön.

Leesett tehát teljesen a hályog a szemünkről. Itt áll előttünk a Khuen-kormány teljes meztelenségében. Nyíltan vallja, hogy neki a tömeg nem kell, ha kérni jön. Akármilyen formába burkolják is, a tegnapi kiutasításnak a lényege az, hogy a kegyelmes Khuen-kabinet elüti még a kérvényezés jogától is a polgárságot, melyet oly ravaszul törbe ejtett, mikor bizalmát kicsikarta egy botrányos választási hadjáraton.

Századokon át mint súlyos panaszt sóhajtoztuk, hogy Magyarországon csak protestálni és lélegzeni szabad. Hát most

már protestálni se szabad. Ezt az új elmeletet állította föl a Khuen-kormány. A polgárok panaszjoga egy fontos alkotmánybiztosíték. Respektálja még a perzsa alkotmány is. Ausztriában nincs olyan deputáció, amelyet a miniszter így elutasítani merne. Nálunk is szokásjog volt és most ezt fojtotta meg a Khuen-kormány, mikor egyszerűen kimondta, hogy a tömeggel többé szóba se áll.

Az a „tömeg” ezt majd megjegyzi magának. Ott állt a kétszáz kisiparos szegyenkezve, pironkodva, lelkében égő fájdalommal e megaláztatás miatt. Ez a megbántott kispolgárság majd annak idején vissza fogja adni ezt a kölcsönt a kormányának. De az ő szegényük mindnyájunk szegénye. Egész Európa előtt szegyenkezhetünk, hogy egy alkotmányos országban lehetnek miniszterek, akik elkergetik ajtaikról a kérvényező polgárságot. Ugy állunk a világ színe előtt, mintha itt keleti kényurak uralkodnának a népen, ahol ritka kegy számba megy az is, ha közülök egy eleven minisztert a szegény nép színről színre láthat.

A kisiparosok azt kérték, hogy részesedjenek ők is az állami munkaházak építkezésénél némi munkában, ne

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Lydia.

Írta: Jules Lemaitre.

Ez a történet — így beszélte Berthier Maxim barátom — nagyon banálisán kezdődött. Mult év szeptemberében visszatértem szülőfalumba, hogy néhány hetet szüleimnél töltsék.

Orleans közelében levő birtokunkon, Aubray asszony kitűnő szomszédnőnk a szűn időre egy 16 éves árvaleányt vett magához, akit Tours mellett egy papi penzionatusban neveltek.

Aubray asszony a főnőknő barátnéja volt és ez rábizta a leányt, hogy ez is szórakozzék kissé, mint a többi leány. Szüleim nagyon gyakran jártak Aubray asszonyhoz. Eleinte az új vendéget észre sem vettem, a leány oly csöndes, oly szerény volt. Egy napon azonban valaki a nevét említette: Lydie de Tregeneuilles.

Figyelmesebben megnéztem és ettől kezdve többet foglalkoztam vele, mert szerettem volna, ha közlékenyebb lesz. Lassankint fel is bátorodott és ekkor szinte lelkese-déssel beszélt Agate testvérről, aki őt pártfogásába vette és aki az intézet főfelügyelője volt.

Agate testvér nagyon szellemes volt, zenéhez, festészethez és rajzoláshoz is értett, úgy, hogy hamarosan nagy tisztelettel gondoltam e kitűnő hölgyre. Elulazásom előtt

való este elbucsztam Lydiától. Mikor kezét nyújtottam neki, reszketett a keze és zavarodottan kérdezte:

— Viszont látjuk még egymást?
— Hogyne, kisasszony. Remélem.
— Ez nem lesz olyan könnyű — felelt szomorúan a leány. — Talán egy év múlva.

Mikor ismét Párisban voltam, állandóan Lydiára kellett gondolnom. Valami nagy számalom fogott el a szegény árvaleány iránt, akinek senkije a világon nem volt és akit mindég csak az apácák hideg, kötelességtudó gondoskodása vett körül. Igazán nemes tett lenne feleségül venni és férje, barátja, tanácsadója lenni egyszemélyben. Így történt, hogy egy szép napon ezzel állítottam be otthon:

— 26 éves vagyok, unatkozom, nő-sülni akarok, sőt már választottam is: Lydiát.

Minden ellenvetés hasztalan volt. Tudakozódtunk a leány vagyoni viszonyai felől és megtudtuk, hogy szép hozományt kap, gyámja pedig, aki keveset törődött a leánnyal, az apácákra bízta, hogy a leányt férjhez adják.

Ez értesítés után anyámmal azonnal Toursba utaztam, hogy megkérje Lydia kezét. Hosszas és egyre türelmetlenebbül vártam a kolostor remek kertjében, mikor végre megpillantottam anyámat egy apáca kíséretében.

— Fordulj Agate testvérhez — szölt az anyám, de olyan hangon, mely rögtön megnyugtatót.

Meglepetésemben majdnem felkiáltottam. Ez legyen Agate testvér! Állandóan, nem tudom mi okból, egy ráncosképi öreg hölgynek képzeltem. Ehelyett azonban egy alig 30 éves magas, karcsú nő állott előttem, nagyon szép, bár kissé halvány arccal.

Kis mosolylyal szája körül így szólt hozzám:

— Uram, nem idegenkedem kérésétől, mert barátinóm, Aubray asszony elbeszéléséből már régóta ismerem. Még ma megkérdeztem Lydiát és remélem, hogy válasza kedvező lesz Önre.

Mikor másnap a társalgóba mentem, Lydia sugárzó arccal jött elélem, Agate testvér pedig így szólt:

— Ajánlatát elfogadták. Lydia gyámja táviratilag adta meg beleegyezését. Megőlelheti a menyasszonyát, ha kedve tartja.

— Akar a feleségem lenni, Lydia?
— Igen.
— Boldog?
— Igen.
— Szeretett már azelőtt is egy kissé?
— Igen.

Egész nap a lakadalomról beszélgettünk és megállapodtunk abban, hogy a lakadalom csak 3-4 hónap múlva lesz meg, mert Lydia kelengyéje még nem volt kész, nekem pedig

csak a nagyvállalkozó urak. Talán ez nem tetszett Lukács Lászlónak. Ezért fogadott hosszú órákon át tartó kínos várakozás után közülük csak egynehányat, hogy ne legyen zugás körötte, ha üres limonádé-válaszával elbocsátja őket. Ezért nem kell a tömeg ilyenkor. Csak akkor jó, ha szavazni vagy demonstrálni kell — a kegyelmes urak mellett.

A bankvita.

Ugron Gábor elparentálása.

A képviselőház ülése.

Fekete zászló leng a képviselőház ormán. Ugron Gábor meghalt. Erről beszélnek csak a folyosókon, számos epizódot eleve nitve föl a nagy székel életéből. Az ülés megnyitása után Berzeviczy Albert elnök megindító szavakkal parentálta el a parlamenti élet kiválóságát.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Ugron Gábor emlékének.

Berzeviczy Albert elnök: Bizonyára megdöbbenéssel fog értesülni róla a t. képviselőház, hogy kiváló társunk, a Háznak egyik legrégebb és legtevékenyebb tagja, Ugron Gábor, tegnap este váratlanul kimúlt. Még alig néhány napja közöttünk járt az élemedett korában is délceg férfiú, hallottuk szavát, mely mindig magára tudta vonni a közfigyelmet. S ma már nincs az élők sorában. Jeles tehetségei, szónoki temperamentuma, széleskörű műveltsége szinte kijelölték, hogy a parlamentben foglaljon helyet, ahová már fiatal korban jutott és az első közzé küzdött fel magát és mindvégig munkálkodott, s most ereje teljességében, fájdalommal látjuk hirtelen letűnni a politika s élet küzdelmeitől, kinek sok-sok fényes tulajdonságainak emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni. A megboldogult temetésének idejét a háznagyi hivatal fogja közzétenni, hogy azon a Ház tagjai az elnök vezetése alatt minél számosabban jelenjenek meg. Bátor vagyok indítványozni, hogy Ugron Gábor elvesztése fölötti fájdalomunknak mai

jegyzőkönyvünkben adjunk kifejezést. (Helyeslés.) és özvegyéhez részvétlívrat intéztessék. (Helyeslés.) Felhatalmazást kér, hogy az új választás iránt intézkedjék. Bemutatja a kérvényeket irományokat.

Következik

a bankjavaslat

folytatolagos tárgyalása.

Okolicsányi László személyes megtámadtatás címén kér szót, mert Polónyi Géza szombaton őt megtámadta. Kiemeli, hogy a függetlenségi párt éppen azért szakadt szét, mert Kossuth és követői hajlandók voltak a bankszabadalmat 1917-ig a kötelező készfizetések felvételének felvételével meghosszabbítani. A javaslatot azért nem fogadta most el, mert ez nincs benne. A kiegyezés dolgában mondottakat is félremagyarázta Polónyi.

(Az elnöki széklet Kabós Ferenc foglalja el.)

Horváth Mihály csak azért szól a napirenden levő törvényjavaslathoz, mert az ülések meghosszabbítása minden képviselőre azt a kötelességet rója, hogy minél behatósabban foglalkozzék ezzel a javaslattal. (Ugy van!) Amint a rossz házasságban is csak az elválás lehet megoldás, úgy Ausztriához való viszonyunk is a teljes elkülönítést követeli. (Helyeslés.) A választási küzdelemben a függetlenségi párt az önálló bankért szállt sikra, míg a munkapártiak a készfizetések felvételét ígérték azzal, hogy ha ez nem sikerül, az önálló bank álláspontjára helyezkednek. Most pedig úgy látszik, hogy azok a munkapártiak, akik így beszéltek, mind kibuktak, mert a készfizetések nincsenek meg és még egy sem akadt közöttük, aki az önálló bankért emelt volna szót. (Helyeslés, Derűtlenség.) Részletesen kimutatja, hogy a közös bank csak Ausztria érdekét szolgálja.

Muzsa Gyula: Még a viccház mestere sem magyar, az is tót! (Derűtlenség.)

Horváth Mihály: Különösen kifogásolja, hogy a mezőgazdasági hitelt nem szolgálja a közös bank. Csatlakozik Kossuth Ferenc és Földes Béla határozati javaslatához és a javaslatot nem fogadja el. (Élénk tetszés.)

Ábrahám Dezső: Foglalkozik az osztrákoknak magyarellenes politikájával, amely arra irányul, hogy minél több legyen Magyarország államadósága. Ennek illusztrálására foglalkozik a jegybank történetével. Kimutatja, hogy 1848-ban az akkor felállított magyar nemzeti bank jegyei, a Kossuth-bankók sokkal többet értek, mint az osztrák államjegyek. Ázsióval vetnék az osztrákok is-

Az ország fejlődésének alapfeltétele a gazdasági haladás, amely azonban csak önálló vámterületen történhetik meg, viszont az önálló gazdasági berendezkedésnek alapja az önálló jegybank. (Élénk tetszés.) A fizetési mérleg teoriájában Feller Frigyes fölláította azt a tételt, hogy az amerikai kivándorlók által beküldött összegek teszik azt aktívá. Hát olyan ez, mint az az ember, aki elvesztette egész vagyonát és azután talál még tíz fillért a zsebében. A mostani népszámlálás mutatja, hogy nemzetünk fogy, hogy éppen a legmagasabb helyeken nagy az elnéptelenedés, amit a közönséges gazdasági politika okozott. (Zajos helyeslés.)

Az ülés folyik.

Két vicinális vasut egyesülése.

A debrecen — nagyvárad vasut megnyitása.

A kereskedelemügyi miniszter ma érkezett leiratában értesítette Debrecen város közönségét, hogy a debrecen — nagyvárad helyi érdekű vasut műtanrendőri bejárását január 28-ára tűzte ki s annak vezetésével, akadályoztatása következtében, maga helyett Stetina József államtitkárt bízta meg. E vasutnak forgalomba helyezésével a két vidéki empériumnak évtizedek óta óhajta várt közvetlen összeköttetése végre a megvalósulás előtt áll. Nem csoda tehát, hogy e nevezetes aktust az érdekeltek a kormány és a hatóságok részvételével nagy fénytel készülnek megünnepelni. Tulajdonképpen ujonnan épített vasutról csak Derecske és a M. Á. V. Biharpuspöki állomása között lehet szó, mert Debrecenről Derecskéig husz kilométer hosszúságban a debrecen — derecske — nagyléteai elnevezésű helyi érdekű vasut már évek óta forgalomban van. Mindazonáltal a vonatok Debrecenről Nagyváradig egyfolytában fognak közlekedni, mert az ujonnan épült 45 kilométer hosszú vasut egyrészt a debrecen — derecskei vonalat, másrészt a M. Á. V. fővonalán a biharpuspöki — nagyvárad 65 kilométer hosszú vonalrészt peage-ként fogja használni. Ilyenformán az új vasut vonatainak forgalmi végső pontja Debrecen, illetőleg Nagyvárad lesz.

A két végső pont között az összes távolság tehát 70 kilométer. Miután az új vasut

történelmi munkám befejezése végett néhány hétre Flórencbe kellett utaznom. Távollétem alatt sokat leveleztem Lydiával és az a gondolat, hogy minden leveletem Agate is elolvassa, úgy stílusban, mint formára a legnagyobb gondosságra ösztönzött.

Visszatértem Olaszországból. Esküvőnk két hónap mulva kellett volna megtartani, még pedig az érsek különös engedélyével, a kolostor kápolnájában. Egy tursi szállodában vettem lakást és minden reggel, mikor a növendékek a tantermekbe voltak, Agate testvér fogadószobájába mentem, ahol Lydiával találkoztam és beszélgettem, mialatt Agate egy kis asztalkánál olvasott, vagy levelezését végezte el.

Nagyon boldognak éreztem magam, sokat beszéltem utazásomról, vagy pedig Lydiát kérdeztem, hogy ő a legszorosabb-e a növendékek közt és kik a barátai. Míg engem Agate testvér jelenléte nagyon beszédessé tett. Lydiánál ellenkező hatást ért el. Nem volt bátorsága beszélni és többnyire ezzel felelt:

— Kérdezze meg Agate testvért! Ugy, hogy ilyen módon többet beszéltem az apácával, mint menyasszonyommal. Nagyszerűen megértették egymást és hamarosan mint régi ismerősök beszélgettünk.

Lydia hallgatott és néha nagyon szomorú volt. Nem tulajdonítottam különösebb jelentőséget ennek, legfeljebb megkérdeztem:

— Ugyebár, untatja már a mi beszélgetésünk? Énekeljen talán valamit.

Lydia egy darabig kérette magát, azután

a zongorához ült és rendesen valami régi francia népdalt énekelt.

Anélkül, hogy különösebb okom lett volna rá, Lydiával úgy bántam, mint valami kis leánnyal.

Ha valami komolyabb megjegyzésem volt, mindég Agate testvérhez fordultam. Egy új munkán dolgoztam akkor, mely a modern világnézet kritikájával foglalkozott és minden részletet alaposan megvitattam Agate testvérel. Egy napon megkérdezte tőlem hirtelen:

— Jár Ön a templomba?

— Nem, de megteszem, ha Önnek örömet szerzek vele.

— Kétségtelenül nagyon örülnék neki — felelte Agate testvér.

— Rendbe van! Holnap reggel ott leszek már az istentiszteleten.

Mély sóhajtatást hallottam és csodálkozva néztem Lydiára.

— Mi baj van, gyermekem?

— Semmi. Miért igéri ezt meg csak Agatenek és nem nekem is?

Szomorúan mosolygott e mellett és én nem tudtam neki felelni. Másnap Lydia kézimunkát hozott magával.

— Micsoda szorgalom — szóltam nevetve.

— Én nem vehetek sokat részt mulatságokban és beszélgetésekben — felelte a leány, valamivel csak el kell tölteni az időt.

Agate testvér asztalán a felső osztály francia dolgozatait javította. Kijelölte a nevet, a melyek a havonta készített disztáblán

szerepeltek és közölte velem, hogy egy „arany könyvük” is van, melybe a legjobb dolgozatokat lemásolják.

Kértem, hogy mutassa meg és némi vonakodás után megígérte, hogy másnap magával hozza, de meg kellett fogadnom, hogy elnéző leszek.

Mikor bucsut vettem tőle, még egyszer így szóltam.

— El ne felejtse az „arany könyvet”.

Ekkor meg akartam ölelni Lydiát és észrevettem, hogy szeme tele van könnyel. Részvétellel kérdeztem:

— Ön sir, Lydia? Talán fájdalmat okoztam?

Sokáig nézett reám komolyan, és tekintete már nem volt egy kis leányé.

— Egész biztosan még benne — kérdezte halkán azután, mialatt Agate testvér kűzeteit egy szekrénybe zárta — hogy csak az én kedvemért jön ide?

Ez a kérdés áldozott egész nap és éjjel egy pillanatra sem tudtam lehunyni a szemem. Vak voltam egész idő alatt?

Hirtelen megtudtam, mi van velem és megérezttem, hogy tényleg csak Agate kedvéért mentem a kolostorba. Lydia elveszítette minden varázsát. Becsületesen bevallottam, hogy ez a kis regény véget ért.

Másnap már nem mertem elmenni a kolostorba, a következő napokon pedig még inkább elhagyott a bátorságom.

Remélte Lydia, hogy mégis eljövök? Várt reám? Nem tudom, mert soha többé nem tértem vissza.

6000 kg. keréknyomásra épült, szükségessé vált az is, hogy a debrecen—derecskei vonalrésznek a régebbi idők mértékéhez képest csak 5000 kg. keréknyomásra épített felső építményét szintén 6000 kg. keréknyomásu teherbírára erősítsék meg. Ezt a munkát már szintén végrehajtották s így a 15 tonnás kocsi most már az egész vonalon végig, Debrecenről Nagyváradig közlekedhetnek. Egyébiránt a két helyi érdekű vasut amugy is egyesülni fog egymással. Ez eddig még azért nem történhetett meg, mert a derecskei—biharpüspöki új vonal előengedélyesei és építői; Kisbaári Kiss Ferenc, Gerster Béla és Török Emil az új vasut részvénytársaságát formai okokból még nem alakíthatták meg. Mihelyt ez megtörtént: semmi nehézsége sem lesz annak, hogy az új részvénytársaság az azonos érdekekkel bíró debrecen—derecske—nagyfővárosi vasut-részvénytársasággal mindjárt kezdetben tervezett fúzióját megvalósíthassa.

Az új vasut Derecske állomás déli végéről, annak a csonka vágányából ágazik el s azonnal keletnek fordul Konyár község mellé. Továbbá a 16-ik kilométernél eléri a konyári Sóstó-fürdőt, ahol Bajonta Sóstó-fürdő elnevezéssel állomást építettek. A vasut itt délkeletnek fordul s ezt az átlagos irányát mindvégig megtartja. Elhalad Pocsaj és Esztár községek közt. Áthidalja a Berettyót és árterét két huszméteres és egy középső, 35 méteres nyílású vasszerkezetű hiddal. Azután érinti Kismarját, a Bocskay híres kastélyáról nevezetes Nagykerekit, továbbá Nagyszántó és Kisszántó községeket s a 45-ik kilométernél a M. A. V. Biharpüspöki állomásába, annak nyugati végén fut be. Az új vasutnak közforgalmi hasznát s különösen a tranzit forgalom szempontjából való jelentőségét elvitatni nem lehet.

Noha a magyar imperializmusnak két olyan jelentős csomópontja közt, mint Debrecen és Nagyvárad, a vasuti összeköttetést nem ilyen kanyargós vicinális módon képeltük el; mindazonáltal ennek az első lépésnek is örülnünk kell, mert kétségtelen, hogy az északdéli tranzverzális fővonal megvalósulása előbb-utóbb ezen is segíteni fog. Ugy véljük, hogy a közvetlen vasuti összeköttetés még ilyen vicinális módon is előfoglalja segíteni Debrecen és Nagyvárad között a nemes versenyt a népességben, kulturában, vagyonosodásban és végül az egymás szeretetében is.

Debrecen város tanácsa mai ülésén foglalkozott a vasut megnyitása ügyével. A megnyitásra Kovács József polgármester, Vargha Elemér dr és Szabó Kálmán tanácsnokok, Aczél Géza főmérnök, Lestyán Adorján udvari tanácsos vesznek részt.

A városba érkező államtitkár és a vendégek tiszteletére Debrecen városa a Royalban ebédet fog adni.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Ugron Gábor.

1847—1911.

Megint letűnt az élet színteréről közéletünknek egy igen nevezetes, egykor tündöklő fényt en vilagító a'akja. Ugron Gábor, a „nagy székely”, mint annak idejében nevezték, nincs többé. Egykor rabcsinálnak is nevezték és oly nagystíliu oratori képessége volt, hogy hangja messze elhallatszott az országban és azon túl is. Szavának sulya volt a magyar politikában, amire minden képessége és tehetsége predesztinálta.

Még csak hatvannégy éves volt, mikor a halál utólrerte. Munkaképességének, tehetségének már nem állt teljes virágzásában. Ezek már halála előtt néhány esztendővel megcsökkentek s az utóbbi időben is annyi erő az egyéniségében, hogy nagy szerepet vehetett volna.

Amikor nagy fényben ragyogott egyénisége, a függetlenségi eszmének hatalmas és félelmet nem ismerő harcosa volt. Mint ilyen megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a függetlenségi pártnak mindaddig, amíg a delegáció kérdésében meg nem hasonlott a párttal s különválva attól külön pártot alakított.

Később ez a párt is szétfoszlott s Ugron Gábor jóformán egészen magára maradt. Képessége és tevékenysége azonban emlékezetben van még s mindenki megilletődéssel veszi tudomásul a halálhírt.

Élete.

Ugron Gábor 1847-ben Udvarhelyszék Szombatfalva községében született. Iskoláit Székelyudvarhelyen, a jogi tanulmányokat pedig a budapesti és bécsi egyetemen végezte. Jogász korában Budapesten Bartha Miklóssal „Ördögboroda” című humorisztikus ellenzéki lapot szerkesztett. A bírói és állami vizsgákat letévén, 1869-ben egyévi önkétes leit a József főherceg nevét viselő gyalogezredben. Azután Budapesten és szülőhelyén tanulmányokkal és az irodalommal foglalkozott.

1871-ben Franciaországba sietett, hogy ott a köztársaság javára ajánlja fel kardját. Majd Olaszországnak vette útját, ahol Garibaldi Ricotti táborába szegődött és több csatában vett részt. A béke megkötése után Párisba ment s ott volt a Commune egész uralma és küzdelme alatt s az „Ellenőr” számára írt leveleket.

Ezután Angolországba utazott, honnan 1872-ben visszatérvén, Udvarhelyszék képviselővé választotta. Az 1882—4-iki országgyűlésen Kolozsvár II. kerületét képviselte, 1884-ben itt kisebbségben maradt, de megválasztalván Marosvásárhely I. kerületében és a székelykereszturi kerületben, az előbbi mandátumát foglalta el. 1887-ben a kecskeméti I. és az oklándi kerületben győzött s az utóbbi mandátumról mondott le. 1892-ben Szatmáron és Kecskemét I. kerületében választatott meg, de a szatmári kerület megbízását tartotta meg. Az 1887-iki országgyűlés utolsó ülészekében tizenhatedmagával kivált a függetlenségi pártból és megalakította a 48-as pártot. Ugyanabbe az időbe esik első szereplése a delegációban, nemkülönben a Szapáry-féle közigazgatási törvényjavaslat ellen való obstrukciója.

Az egyházpolitikai javaslatok egy részét, főleg a polgári házasságkötés kötelező formáját, mindvégig hevesen ellenezte híveinek élén, akiknek legnagyobb része az 1906-iki választásoknál vele együtt kibukott. Csak 1899. március 26 án Bánffy báró lemondása

után jutott ismét a szilágysomlyói kerület egyhangu választása folytán a Házba, ahol pártja élén a kormánnyal szemben ellenzéki álláspontot foglalt el. Az 1898—101. delegációba résztvev.

A kath. autonómiai kongresszuson a kisebbség élére állott. 1901-ben a szilágysomlyói kerület, többszöri kijelentéseire ellenére, hogy nem vállalt mandátumot, egyhangulag újra megválasztotta. Az 1903-iki obstrukciónak egyik vezére volt. A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottságának tagja volt, de 1906 őszén lemondott e tisztségről. Az 1906-iki általános választások alkalmával a szilágysomlyói kerület újra megválasztotta. Az 1905—6-iki nemzeti küzdelem idején a küzdők sorában állott.

Halálának körülményei.

Ugron Gábor József-körut 30—32. sz. alatt lakott az első emeleten feleségével szül. Knöpfler Máriával és Vilma leányával. Már nyolc hete betegeskedett, négy hete igen heves influenza gyötörte és oly rosszul volt már az utóbbi időben, hogy felesége családját is felhozatták. A legutóbbi napokban betegsége javult. Tegnap délelőtt igen jól érezte magát és amikor délután öt óra felé családja látogatóban ment, fel is kelt ágyából és karosszékben ujságot olvasott. Ekkor hirtelen rosszul lett, a szobaleány átfutott a szomszédban lakó Köves Mór orvoshoz, értesítette házi orvosát, Imrédy tanárt is, de mire dr Köves Ugronhoz érkezett, Ugron Gábor már halott volt.

Hirtelen, a karosszékben halt meg. Vérelmeszesedése is volt és hirtelen szívszélhűtés ölte meg. Ugron Gábort felesége és Vilma leányán kívül három fia siratja Gábor, nyug. főispán, Zoltán, aljegyző Marostordán és az egészen fiatal Ákos. Temetése holnap lesz. Holttestét a fővárosban szentelik be, aztán délután három órakor Szombatfalvára szállítják, ahol a családi sírba temelik.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedden Izrael színmű. Szerdán Nagymama operette Blaháné fellépte. Csütörtökön Kurucfurfang népszínmű Blaháné fellépte. Pénteken Sári bíró népszínmű Blaháné fellépte. Szombaton Tosca opera ujdonság. Vasárnap délután Tancos huszarok operette. Este Sasfiók dráma.

* **A harmadik Blaha-est.** Tegnap és ma ismétlődött az a meleg, szeretettel teljes ünneplés, amivel a színház közönsége tegnap fogadta Blaha Lujzát. Zsufolt ház előtt játszotta el Blaha Lujza a Nagymamát, e kedves szerepét, amelyben művészetének nagy teljességét és egyéniségének egész bájosságát élvezhette a közönség. Valóban nagy öröm, hogy a nemzet csalogányának játékában és énekében újra gyönyörködhetünk. A mai előadás után egynapos pihenést tart a művésznő, hogy azután három estén át újra megszólaljanak hódolat lelkes hangjai, hogy tapsvihar ragadja felé újabb három estén át a debreceni közönség tiszteletének és meleg szeretetének igaz megnyilvánulását.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni!
Piac-u. 41.

* **Tosca.** Szombaton lesz a bemutója Puccini világhírű operájának, melyre nagy ambícióval készül színtársulatunk énekes gárdája. A nagyszabású mű ugyancsak nehéz feladatot ró az énekesekre és zenekarra egyaránt. A címszerepet Zilahiné éneklő Kétséggel, hogy a Tosca bemutatója az idei évad egyik kiemelkedő zenei eseménye lesz. — **Blaháné fellépte.** Szerdán este újból lesz alkalmunk gyönyörködni Blaháné művészi Nagymamájában. Ma este pihen a művész. Szerdán, csütörtökön, pénteken, háromszor egymásután fellép Blaháné — három legjobb szerepében. Nagymama, Kurucfufang és végül Sári bírónak búcsúzik tőlünk. Mindhárom előadás rendes helyárral, bérletben tartatik meg.

A villamostelep kibővítése.

Ajánlatok fölbontása.

A gáz és villamosáram szükséglet szaporodásával Debrecen város világítási vállalata kicsinek bizonyult úgy, hogy azt most meg kell nagyobbitani. Oka ennek még az is, hogy a helyi vasutnak villamossá átalakításával a vállalatnak annyi villamos erőt kell szolgáltatnia, hogy az a gyár mai terjedelmében előállítani nem tudja. Így vált szükségessé a gyár megnagyobbitása, amit 180000 korona költségben a közgyűlés még a múlt évben kimondott.

A gyárba még egy gépet kell minden hozzátartozó épülettel és egyebekkel fölláttatni. Ez új gépek szállítására és fölláttatására vonatkozóan ma járt le a versenytárgyalási határidő. Az ajánlatokat ma bontotta föl a világítási bizottság, amelynek ülésén jelen voltak: Körner Adolf tb. főjegyző elnöke alatt, Bechert Manó, Gazda Dezső, Szántó Sámuel, Debreczeni Jenő, Aberle Rajmund, Magoss György dr., Szűcs Gusztáv számvevő és Bankovác Alfréd mint a bizottság jegyzője.

Összesen tizennyolc ajánlat érkezett be és pedig a következő cégektől az alábbirt munkákra és összegekre.

Dannubins hajó és gépgyár részvénytársaság a gőzkazán és tartozékaira 51880 kor.

Egyesült villamosági és gépgyár részvénytársaság Budapest az összes munkálatokra 198650 kor.

Láng L. gépgyár gőzkazánkivételével 134700 kor.

Ganz-féle villamosági részvénytársaság összmunkákra 174410 kor.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár gőzkazánra és gőzsőre 41465 kor.

Nicholson gépgyár részvénytársaság 19190 korona.

Unió R.-t. a munkák egy részére IV. csoport 96.200 kor.

Mayer és társa szivattyu húzó toronyra 12.000 kor.

Neidenbach és társa Zsombolya hűtőtoronyra: 1. 17.720 kor., 2. 9.30 kor.

Magyar Siemens Schuckert művek r.-t. összes munkákra 187.800 kor.

Blau és Lukács két csoportra 128.450 korona.

Rók István gőzkazán és hűtőtoronyra 73.900 kor.

Hortingben r.-t. szivattyu és hűtőtoronyra 35.237 kor.

Az ajánlatokat kiadták a számvevőségnek és szakértőknek, hogy a számítások helyességét vizsgálják fölül.

Háztartásokban

szükséges jégszekrények, konyhai szabmosogatóasztalok, fagyaltgépek készpénzfizetés vagy kedvező havi részletfizetések mellett legjobb kivitelben kaphatók. Képes árjegyzék kívánatra díjtalanul. Lloyd Kereskedelmi részvénytársaság, Budapest, IV. Ferenciek tere 7.

Debrecen város kövezetvámja.

A kamara fölhívása.

Kövezetvám szabályrendelünk díjtételei lejártak és azok újra engedélyezése iránt az eljárás folyamatban van. Az ügy véleményezés végett most fekszik a kereskedelmi és iparkamara tanácskozó asztalán.

Annak idején, mikor ezek ama érvényben levő díjtételek először engedélyeztettek, szintén a kamara véleményének retortáján át kerültek végleges jóváhagyás alá. Mégis az történt, hogy a szabályrendelet életbe léptekor számosnál számosabb panasz, kifogás merült fel.

A jogerős szabályrendelettel szemben természetesen nehéz volt orvoslást találni és csak a legkiválóbb hibák voltak hosszadalmas szabályrendelet módosítási eljárással úgy, ahogy orvosolhatók. Az azóta elhangzott panaszokból úgy látszik, hogy igen sok elégedetlenségi ok maradt és élt tovább a szabályrendeletben.

Most itt volna az ideje annak, hogy mind a kifogásokat, panaszokat, függő kérdéseket gondos vizsgálat alá vegyük és azok megoldását mindenkori figyelemmel úgy a kereskedelemnek és iparnak ehhez fűződő érdekeire, mint a város ügyének nem kevésbé fontos érdekeire sikeresen és közmegegyezésre vigyük keresztül.

A kamara elnöksége tehát ezúton is felhívja Debrecen város kereskedelmi és ipari érdekeltjeit, hogy akinek valami megjegyzése, észrevétele, kifogása, avagy panasza a debreceni kövezetvám díjtételeket illetőleg, azt a kamarával egyszerű levélben vagy esetleg szóbelileg sürgősen tudassa.

UJDONSÁGOK

— **Anyakönyvi felügyelő.** A belügyminiszter értesítette a polgármestert, hogy anyakönyvi felügyelővé 1911., 1912. évre Dumbra László miniszteri titkárát nevezte ki.

— **Ülés a városnál.** A csatornaépítési bizottság e hó 27-én délelőtt kilenc órakor ülést tart a tanácssteremben.

— **A kórház kibővítése.** Aczél Géza főmérnök most terjesztette be elaborátumát a kórház kibővítéséről. Munkájában figyelemmel volt a belügyminiszteriumból legutóbb lenn járt kiküldöttek megjegyzéseire. Az elaborátumot most fölterjesztik a belügyminiszterhez, ahol a polgármester az ügy érdekében személyesen is közbe fog járni.

— **Adófölszámítási bizottság.** A pénzügyminiszter ma rendeletet küldött Debrecen város tanácsához, hogy az egyenesadó föl-számítási bizottságot 1911—1912. évekre alakítsa meg.

— **A csatornázás költségei.** Fried és Adorján cég most terjesztette be az újabb elkészült munkákról harmadik kereseti kimutatását, amely szerint 125,985 koronát kell majd kiutalványozni a cég részére.

— **Szabad Iskola.** 24 én kedden dr. Tanódy Endre szatmári ügyvéd a kiváló szociológus tart előadást „A magyar középosztályokról.” Az érdekes előadás vázlata a következő: A középosztályok kérdése külföldön és Magyarországon a dzsentri-kérdés. A zsidókérdés és az antiszemitizmus. A magyar osztályharc és a középosztályok. A politika és a középosztály. Az érdekes előadásra, mely az Ipartestület dísztermében 6 órakor kezdődik s teljesen ingyenes, fölhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Megkezdődnek a magáncsatornázások** A tanács ma engedélyt adott Falk Armin és társa cégnek, hogy Posta-kerti telepét csatornázza és csatornáit a már kész főcsatornával összekösse.

— **A Csokonai-kör irodalmi vacsorája.** A Csokonai kör holnapi, szerdai felolvasó ülése alkalmából ismét vacsorát rendez a közreműködők, főképp a hozzánk idegenből jövő dr. Molnár István és dr. Pröhle Vilmos tiszteletére. E két tudós kedvéért Hajduböszörményből és Nyiregyházáról többen átrándulnak, akik a Csokonai-kör társas összejövetelén is részt vesznek. Az irodalmi vacsorára, amelyen hölgyek is megjelennek és amely a Royal kúion étteremben lesz, ezúton is felhívja az elnökség a kör választmányi és rendes tagjainak figyelmét.

— **A Forrai-ház megvétele.** A közgyűlés legutóbb elhatározta, hogy Forrai Ernő földbirtokos Degenteld-tér 2. számú házát megveszi, mert utcanyitásra kell. A közgyűlés a tanácsot bizta meg, hogy tárgyaljon Forrai Ernővel. A tulajdonos kijelentette, hogy házát csak 300 ezer koronáért adja el. A tanács azt javasolja a legközelebbi közgyűlésnek, hogy a megbecsült árért adjon felhatalmazást a kisajátításra.

— **A Nyugat Debrecenben.** Tegnap délután a Royal szálló dísztermében leányzsurt rendezett a debreceni izraelita nőegylet leányosztálya. A sikerült irodalmi délutánon megjelent Debrecen intelligens közönségének színe java. Az irodalmi délutánnak nagy jelentőséget kölcsönözött, hogy a modern magyar irodalomnak egyik lelkes és kiváló tehetségteljes tagja, Hatvany Lajos báró jött le Debrecenbe, hogy arról az irányról, melyet a „Nyugat” folyóirat képvisel, előadást tartson. Sok vitára adott már alkalmat ez a kérdés. Hallottunk mellette és ellene véleményeket, de oly meggyőzően, olyan suggesztív erővel és lelkesedéssel még nem fejtették ki ennek a tagadhatatlanul érdekes irodalmi iránynak a célját. Hatvany Lajos báró amily nagy író, éppoly erős egyéniség, akinek előadása mély hatást keltett a közönség körében. A zsufo-lásig megtelt nagyterem közönsége zugó tapsokkal és éljenzéssel honorálta az előadást. Utána Reinitz Béla lépett a dobogóra. Saját szerzeményű dalokat adott elő Ady Endre verseire. A dalok nagy tetszést váltottak ki. A szerző maga énekelte a dalokat s zongorán is maga kísérte dalait. A két fővárosi vendéget lelkes és szeretetteljes ünneplésben részesítette a közönség, mely a késő esti órákig maradt az összejövetelen.

— **Mérlegjavító tanfolyam Debrecenben.** A fémipari szakiskola e hó 30-án nyitja meg a miniszterileg engedélyezett mérlegjavító tanfolyamot. A tanfolyam hetenként négyszer esti 7 órától kezdődőleg tartja előadásait és körülbelül nyolc hétig tart. A tandíj 5 korona. E rendkívül fontos tanfolyamra jelentkezéseket felvesz az állami fémipari szakiskola és a kereskedelmi és iparkamara.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

— **Hol fekszenek a város ügyei.** Nem egy ízben irtuk már meg, hogy Debrecen város ügyeit a miniszteriumokban hevertetik. Ilyen sorsa van a telekértékemelési ügyekről szóló szabályrendeletnek is, amelyről a város tanácsa eddig azt hitte, hogy a belügyminiszteriumban fekszik. Meg is sürgötték a belügyminiszteriumot, amely azután ma értesítette a tanácsot, hogy a szabályrendelet a pénzügyminiszternél hever.

— **A kórház-bizottság ülése.** Debrecen város kórházi bizottsága e hó 25-én délután fél öt órakor tartja meg ülését a városháza tanácssteremben.

— **A pénzügyi palota.** Debrecen városa tanácsa mai üléséből terjesztette föl azt a fölratot, amelyben az új pénzügyi palota fölépítésére vonatkozóan akarja a tanács más elhatározásra bírni a pénzügyminisztert, aki tudvalevően nem akarja, hogy a pénzügyigazgatóság új palotát kapjon, hanem a régi épületet akarja kijavíttatni. Ösmertettük már a napokban azokat az okokat, amelyek úgy a város, mint a polgárság, de az állami hivatalok szempontjából is szükségessé teszik az új palota fölépítését. Ezt a most készített fölratot személyesen viszi föl Kovács József polgármester, aki Tüdös János dr, Bakonyi Samu és Láng Lajos kíséretében a belügyminisztert is fölkeresi és megkéri, hogy ez ügyben közbenjárjon.

— **Legeltetés a vásártéren.** A földművelésügyi miniszter értesítette a város közönségét, hogy az eddig fönnállott tilalom megváltoztatásával megengedi baromfiaknak a vásártéren való legeltetését. A vásárbérlőnek, vagy tulajdonosnak joga van minden állat után 2—10 fillér legeltetési díjat szedni.

— **Meghívó.** A ref. tanítók Segély-egyesülete f. hó 28 án, szomban délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Tanító Otthonban (Egyháztér 17. sz.). E gyűlésre az egyesület alapító, pártoló és rendes tagjait ezután is meghívja az elnökség.

— **Névszerinti szavazások.** A törvényhatósági bizottság legközelebb tartandó rendes közgyűlésében a következő ingatlanokra vonatkozó névszerinti szavazások fognak megjelenni: 1. Halász Izidor és neje tulajdonát képező Kossuth-utca 43-ik sorszámú házastelek megvétele felett. 2. Papp Lajos és neje tulajdonában levő Burgundia-utca 11. sorszámú házastelek megvétele felett. 3. Tóth József és Társai tulajdonát tevő Szent-Anna-utca 32. sorszámú házastelek megvétele felett. 4. A helybeli m. kir. fémipari szakiskola céljaira átengedendő postakerti városi tulajdonát képező ingatlan felett. 5. A Bethlen-utca 3-ik sorszámú városi tulajdonban levő házasteleknek a debreczeni Haladás egyesület részére átengedése felett. 6. Forrai Ernő tulajdonát tevő Degenfeld-tér 2. sorszámú házastelek megvétele felett.

— **A Kacs Kovics-ház.** Az utóbbi időben sok beszédre adott alkalmat a Kacs Kovics-féle Piac-utca 17. számú ház, amelyet az örökösök rendelkezéséhez képest husz évig zárva kell tartani. Miután ez közbiztonsági és egészségügyi szempontból hátrányos a városra, a tanács a törvényszéket megkeresi, hogy adjon felhatalmazást a városnak a ház lebontására, vagy a szükséges hatósági intézkedéssel való beavatkozásra. Erre annál is inkább szükség lesz, mert pár év alatt a Bika-szálló ujjáépül s ott igen furcsán fog elhelyezkedni a régi, ódon épület, amelyet csak azért sem lehet ott tűrni a maga disztelenségével, mert a város legszebb és legforgalmasabb részét csuflítja el.

— **Dr Fülöp** Ödön ügyvéd és Csillag Erzsébet polgári iskolai tanítónő házasságot kötöttek. (Külön értesítés helyett.)

— **Ma 24-től női zenekar** hangversenyez a Remény kávéházban. Tisztelettel Weisz Márkus.

— **Veszeltség.** Az állatorvos ma bejelentette a tanácsnak, hogy a VII. állategészségügyi körben veszeltségi eset fordult elő s így e körre kimondták a zárlatot.

— **Kérjen árajánlatot Gergely Samu,** beton és vasbeton cső gyártól Miskolc, Vay-ut 9. Állandó raktár ásott és turott kutakhoz, továbbá hidak és földalatti vízelvezetők betoncsövekből 10 cm. belmérettől 125 cm. belméretig. Vállalkozik vízelenítési, szárazzártéti és betonmunkálatok szakszerű kivitelére.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylak Vidánál Városház alatt.

— **A kékre festett** kirakat mai hirdetését a n. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Remek** szép szörmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók Vidánál Városház.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szencziócsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalán van.

Hunnia modern berendezésű és énykészeszti műterem.

— **Modern ridikülök,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esernyők Vidánál Városház alatt.

Egy debreceni bank sikerei.

A Debreceni Első Takarékpénztár mérlege.

A Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága és felügyelő-bizottsága Zádor Lajos kir. tanácsos, vezérigazgató elnöke mellett e hó 23-iki ülésében hagyta jóvá a társaság 1910. évi zárószámadatait.

Hazánk ezen egyik legerősebb tőkeerővel rendelkező vidéki pénzügyintézete igen szép eredménnyel zárta le 65-ik üzletévet, amennyiben úgy üzletágainak fejlődésében, mint haszoneredménye fokozásában jelentékeny emelkedést ért el. — A március hóban egybehívandó közgyűlés rendelkezésére 790,947 korona 89 fillér (1909-ben 744,766 korona 83 fillér volt) nyereség áll, melyből a részvényeseknek 100 koronájával 600,000 — korona osztalék kifizetését javasolja az igazgatóság, míg a tartalékokat 60,000 — koronával dotálja (tavaly 30,000 — korona). Kimondta a vezetőség, hogy a most épülő három emeletes intézeti bérházba leendő átköltözködéssel kapcsolatosan érdekköreinek bővítése szempontjából 2 új igazgatósági tagot választ és egy 15 tagú választmánytestületet alakít. — Fontos megállapodásra jött a részvénytőke nagyobb arányu emelése tekintetében is, amennyiben annak részletes kidolgozását s közgyűlés elé terjesztését elrendelte. — Elhatározta, hogy

az intézet két cégjegyző tisztviselőjének igazgatói címet ad, továbbá a jogtanácsosi, ügyész és jelzálog-osztályi jogi referens állásokat új alapokon szervezi. — Végül az alap- és nyugdíj-szabályzatot a változott viszonyokhoz képest átdolgozza. Szóval az intézet jövőbeni nagyszabásu fejlesztésének útját a legkörütekintőbb gondossággal kívánja elősegíteni.

A záró-számadások tételei a következők:

Mérleg számla. Vagyon: Ingatlanok értéke: 1,264,962 K 17 f. Építkezés: 691,287 K 90 f. Váltók: 16,632.030 K 31 f. Jelzálog-kölcsönök: 12,414,234 K 16 f. Lombard-előleg: 36,341 K 50 f. Értékpapír: 6,590,946 K 50 f. Folyószámla adósok: 9,805,060 K 10 f. Adósok: 329,056 K 46 f. Átmeneti tételek: 219,104 K 27 f. Pénztár: 506,215 K 40 fillér.

Teher: Részvénytőke: 3,000,000 korona. **Tartalékok:** 7,036.755 K 85 f. **Betétek:** 23,468.319 K 15 f. **Visszleszámított váltók és bankelőlegek:** 9,075.558 K 53 f. **Atruházott kölcsönök:** 3,766.998 K 01 f. **Alapítványi tőkék:** 46,842 K 81 f. **Zálogleveleink:** 860,700 korona. **Követelők:** 139,588 K 70 f. **Átmeneti tételek:** 303,527 K 83 f. **Nyereség áthozat:** 40,326 K 53 f. **Folyó évi:** 750,621 K 36 f.

Eredmény számla. **Bevétel.** **Nyereség áthozat:** 40,326 K 53 f. **Kamatok:** 1,996,515 K 93 f. **Jutalékok:** 59,702 K 72 f. **Értékpapírok jövedelme:** 278,456 K 99 f. **Ingatlanok hozadéka:** 66,087 K 96 f. **Leírt követelésekből:** 1,626 K 22 fillér.

Kiadás. **Betéti és visszleszámítási kamatok:** 1,322.212 K 95 f. **Fizetések, napidíjak, nyugdíjak és felügyelői illetmények:** 118,860 K. **Adók, illetékek:** 183,308 K 85 f. **Költség:** 22,704 K 58 f. **Adakozás:** 567 K. **Leírás:** 4,115 K 08 f. **Nyereség áthozat:** 40,326 K 53 f. **Folyó évi:** 750,621 K 36 f.

Aktuális témák.

Akiket nem számítottak.

— Ketten a sok közül. —

Az egyik (nem nagyon büszkén szivja az utolsó Princesas-át s a Le Figarót most már egészen úgy tartja a kezében, mintha tudna franciául.)

A másik: Mire vagy olyan büszke?

Az egyik (nem tiltakozik): Arra, hogy én nem vagyok nép. Érted? Tizenhétézer ember Debrecenben egyszerűen nép. Akikről eddig sohasem hittem volna. S én, én nem vagyok nép. Igaz, hogy ezt egy kicsit az előt is hittem, már — magamban.

A másik: ???

Az egyik: No igen. Engem nem népszámláltak. Tehát nem számítottak a népközé. El se jöttek hozzám. Természetes is.

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy Kossuth és Batthyány-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” cím alatti fiókküzletemet fiam ifj. Molnár Lukácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth- és Batthyány-u. sarok, a színházzal szemben

Vigyázz!

Még csak meg se gyanúsítottak vele, hogy én a néphez tartozom. (Nagyon megvetően.) Nincs is annál alacsonyabb. A szinlapon is ez az utolsó: nép és katonaság. Meg az idő és jelenkor. Nép, nép, nép. Brrr! Rettenetes lehet az: nép lenni!

A másik: Azért ne nézz úgy rám, mintha nép lennék. Én sem vagyok az. Engem se számítottak. Pukkacc?

Az egyik (pukkad, de letagadja): Persze, hogy nem pukkadok. Már csak azért se, mert te most tévecc!

A másik: Tévedek?

Az egyik: Igen. Te azt hiszed, téged nem számítottak, pedig egyszerűen te nem számítottál. Nem számítottál a népszámlálók előtt. Azért nem mentek hozzád. Mit is számitánál te?

A másik (most már ő is pukkad, de ki akar egyezni, mert ő is Schlézinger): No, no, no, nem kell kevélykedni... Egyszerűen minket se számítottak és mink se számítottunk... Aminthogy most se számítottunk.

Az egyik (enged a büszkeségből): Hát jó. Sőt jobb. Sőt annál jobb. Annál jobb, hogy nem számítottak bennünket. Legalább most háromezret érünk. Háromezret!

A másik: Háromezret?

Az egyik: Na ja. Most mindig azzal a büszke tudattal járhatunk, hogy ha a népszámlálók beszámítottak volna bennünket, most nem 105, hanem 120 ezer ember lakna most Debreczenben... Néikülünk nincs 120 ezer. Na?

A másik: Persze. S most már azt se kell szégyelnünk, hogy mi vagyunk az utolsók Debreczenben. Mert az utolsó az a százhuszredik. Hát nem dicsőség ez? Hiszen bronzba öntenék örömlükben a város a százhuszredik emberét.

Az egyik (nagyilekten): Öntsenek bronzba téged! (Hirtelen elborul az arca) Hanem szellemesség ide, szellemesség oda, én nagyon sajnálom, hogy a fizetőpincér nem Debreceni népszámláló.

A másik: ???

Az egyik: Mert ő mindent, de mindent — számít.

A másik (a zsebébe nyul): Az ám! Erre nem számítottam. (Ő is elbusul, mint az összes krokioolvások.) Rip.

TÁVIRATOK.

Magyar miniszterek Bécsben.

Budapest, január 23. A miniszterelnök Bécsben volt s kihallgatáson jelentkezett a királynál. Ugyanakkor Lukács László pénzügyminiszter is Bécsben időzött s jóllehet nem volt a királynál, mégis úgy a miniszterelnök, mint pedig a pénzügyminiszternek bécsi tartózkodásáról több negatívumot bocsátottak nyilvánosságra, mint pozitívumot. Az egész felhivatalos jelentés, különösen az, amely a Lukács miniszterre vonatkozik, elejétől végig cáfolatszerű. Mindenáron ki akarják törölni a közvéleményből azt a színezetet, mintha Lukács a készfizetések dolgában engedelményeket akart volna kicsikarni az osztrák kormánytól. Ez magyarra lefordítva, azt jelenti, hogy refus-t kapott Bécsben, ami különben is előrelátható volt.

A hős kapitány temetése.

Darmstadt, január 23. Az U. III. tengeralatti zászad szerencsétlenül járt parancsnokát, Fischer Lajos kapitányt,

ma délután temették. Vilmos császár, a hesseni nagyherceg és Adalbert porosz herceg képviselőket küldtek ki. Kielből az U. III. két megmentett tisztje jelent meg. A temetés a közönség nagy részvétele mellett folyt le.

Öngyilkos fegyencek.

Szatmár, január 23. A jövő héten fog a szatmári esküdtbíróóság összeülni, hogy a december 22-én elkövetett csengerbagosi és csengersimai rablógyilkosság ügyében a tettesek fölött ítélkezzen. Azonban az egyik tettes, aki beismerésben volt, már végrehajtotta önmaga fölött a halálos ítéletet. Az öngyilkos Hamzó Lajos volt, aki az ügyészség fogházában várta a sorsát. A fegyőr, aki rendes szolgálati sétáján minden cella ablakába benéz, Hamzó Lajoshoz is betekintett. Semmi gyanusat nem talált. Mikor az őt visszatért, akkor már Hamzó Lajos az ablakrácsán tüggött. Mialatt a fegyőr másfelé teljesített szolgálatot, Hamzó Lajos vékonyra csavarta a törülközőjét és arra felkötötte magát.

Barcs, január 23. Az itteni rendőrség le tartóztatta Dobececs Mari 35 éves ludbergi illetőségű nőt. A rendőrség tekintettel a nő horvát illetőségére, a szomszédos horvát csendőrségnek akarta átadni eltoloncolás céljából. A horvát csendőrség vezető szemeláttára az őrszoba előtti nyitott kutba vetette magát. A kutból már csak holtan tudták kihuzni.

Török csapatok mozgósítása.

Szaloniki, január 23. Sefket pasa hadügyminiszter elrendelte a monasztiri, perlepei és köprülíi kerületek I. osztályu redifjeinek, valamint a kosznovoi kerületi 12. zászlóaljához tartozó redifek behívását. A csapatokat részint Szalonikiben, részint Dedeagacsban hajóra ültetik és Hodeidába szállítják. Jusszuf pasa, Dedeagacs parancsnoka nevezetett ki a Yemenbe induló ruméliei csapatok főparancsnokává.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 23.

Néhány fillérrel nagyobb áron elkelt (50 kg.-ként) 10.000 métermázsa buza. Rozs, zab, tengeri változatlan.

Szilárd megnyitás után elgyengült az üzlet iránya, mert a kedvező időjárás realizálásra készítette a spekulációt. A gabonaművek ára lemorzsolódott. A forgalom mérsékelte maradt.

Az árak 50 kilogramonként

buza ápr.	11'38—11'32.
buza máj.	11'23—11'20.
buza okt.	10'74—10'71.
rozs ápr.	8'13—8'08.
rozs okt.	8'—8'.
zab ápr.	8'79—8'74.
tengeri máj. 1911.	5'73—5'70.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 677'75 Magyar hitel 871'—. Négy százalékos Magyar koronajáradék 92'25.

A jegybank főtanácsulése.

Bécsből jelentik: Az Osztrák és Magyar Bank főtanácsa ma Popovics Sándor dr bank-kormányzó elnöklésével ülést tartott, amelyen elfogadta a közgyűlés elé terjesztendő jelentést. E tárgyon kívül csupán folyó ügyek ke-

rültek még elintézésre. Pranger udvari tanácsos, vezértitkár jelentést tett a honi és nemzetközi pénzügyi viszonyairól. E jelentésből kitűnik, hogy a visszaözlés tovább folytatódott és hogy a bank január 23-án bizonyára újra adómentes tartalékkal fog rendelkezni. A viszonyok a legutóbbi, e hónap 10-én tartott főtanácsülés óta tulajdonképpen nem változtak. A bécsi és a külföldi piacokon a piaci kamatláb változatlan maradt és a nyugati nagy bankok tartózkodnak a bankkamatláb leszállításától. Csak a devizaárak javultak nálunk lépésről-lépésre és úgy tűnik, mintha a deviza-árak csökkenése tovább folytatódna. Hogy a devizaárfolyamok a mi gazdaságunkra kedvező átalakulását ne hátráltassuk és tekintettel a külföldi jegybankok említett tartózkodására, a főtanács ma a kamatláb kérdését nem tárgyalta.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Jó, akkor hát kendet fogom lehu-
zadni, — viszonzá a tisztartó indulatosan és az ajtóhoz fordulva kiáltá:

— Miska, hozza csak elő a derest!

Pozsár József erre nyugodt méltósággal nézett a tisztartóra.

Szine meg nem változott, arcizmai meg nem rándultak.

Mintha nem is őt illette volna e dolog, úgy nézett a tisztartó szeme közé.

— Nem fog én rajtam a hajdu pálcája, nemzetes uram! — viszonzá aztán mosolygó arccal.

— Nem-e? És valjon miért nem? Tán csodafűve van kendnek! — tréfálódzék vele a tisztartó.

— Igenis nemzetes uram, az van.

— És hol találta? — dévajkodott továbbá amaz.

— Ugy marsd az nemzetségemben fiúról fiura.

— No már ezt magam is szeretném ám látni — kiáltá a tisztartó, akkorát nevelve, hogy a kopók is valamennyien távra felejtették szájukat.

— Nem igen lehet ezt látni uram, mert nincsen annak se szine, se levele; csak neve van és úgy híjják hogy — becsület, — viszonzá Pozsár, mindig ugyanazon mosolygó arccal.

— Ej mit! Nem a becsületről van itt szó, hanem az igazságról. Kend hibás, tehát ki kell állnia a büntetést! — kiáltá a tisztartó indulatosan, hogy zavarodottságát el ne árulja.

— Tán még sem gondolja meg nemzetes uram a következményeket, melyek e cselekedetéből háramolni fognak, ha én másutt keresem majd igazságomat, — mondá Pozsár.

— Csak tessék! És azt hiszem, hogy nem félek a vármegyétől? Még csak azért is lehuzaatom! felelé a tisztartó, növekedő fölgerjedéssel.

— Még a nemzetes urat is fenyegetni meri! — jegyzé meg Kupecz gunyos nevetéssel.

— Miska, állítsa ki a derest! — kiáltá újra a tisztartó a künn álló hajdunak.

— Ne higye tisztartó uram, hogy panasomat a vármegyére viszem.

Én csak egyszerű pógár ember vagyok és jól tudom, hogy az uradalmi tisztok és a megyei urak jó egyetértésben élnek, mit nem bontanak föl azért a potomszágerért, hogy egy becsületes pógáremberen méltallankodtak. — Hanem fölviszem a dolgot oda, ahol az uradalmi tiszt egy sorban áll a parasztemberrel. Az a Páris pedig nem esik olyan messzire ide, hogy egy becsületében megbántott ember az utat sajnálná — mondá Pozsár nyugodt hangon.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpaképződése. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a korpaképződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáritja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a **Petrolin-hajszeszt** és számtalan elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után **biztosan megszüntet minden hajbetegséget, meggátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeését.** Vásárlásnál a védjegyre tessék szigorúan ügyelni. — Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz silány ártalmas utánezat. Kapható az egyedüli készítőnél: **Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka. Üvege 1 korona.** Debreczenben főraktár: **Iósa és Ióna drog.**

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a **leghitűnőbb** házi szer a

Hollandi

Gyomorcsépppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debreczen.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**

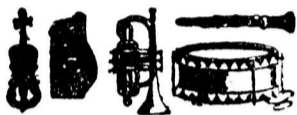
is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű **vonós és fúvóhangszerek, cimbalmok,** hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. **Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet.** Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint **gramofonok és gramofonlemezek** nagy raktára. **Zongora és hangszer műhely.** Zongora és cimbalom hangolás. **Telefon 729. Alapított 1876.**

Speczialista

és **halhólyag óvszer-különlegességekben**

Valódi francia és amerikai gyártású, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánezatoktól!

Árak tucatonként 2—16 kor.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. — **Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett.**

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

RELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummi áruk gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapított 1878. Telefon 13—76.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond könyvnyomda

Debreczen, Fiac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű
Könyvnyomdai munkát

u. m.

NÉVJEGYEKET,

ELJEGYZÉSI, ESKÜVŐI

ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,

Számlákat, Körleveleket, Röp-

iratokat, Szépirodalmi és tudom-

mányos műveket, Falragaszok-

kat, Gyászjelentéseket, Üzleti

kártyákat, Cégnomásu levél-

papír és borítékokat, Árjegy-

zékeket, Czimkéket stb. stb.

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégibb és a függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, a

DEBRECZEN.

Debreczen város és Hajdúvármegye egyetlen, délután megjelenő politikai napilapja az

ESTI HIRLAP

Mindkét napi lapra hirdetések a legjutányosabb árban felvételnek.

IRODAI PAPIROK, IRÓSZEREK, ÜZLETI KÖNYVEK ELISMERT LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN.

Apró hirdetések.

Téli kötött keztyük a legfinomabb kivitelben, előre haladt idény miatt, mélyen leszállított árban szereshető be Nagy Andrásnál kistemplom mellett.

28 KRAJCARERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

BLOUSOK, alsósoknyák, kötények, gyermek, ruhák, haraszt és plüsch kabátok, fejkötők, sapkák leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében. Piac-u. 9. Uj harisnyák kötése és fejelések elfogadtnak. (2)

Az általánosan kedvelt és igen elterjedt, legerősebb vegytisztító szeszből készült
TÓTH BÉLA-féle

Sósborszesz

kis üveg 1 K 20 fill., nagy üveg 2 K 40 fill.

Menthol-Sósborszesz

kis üveg 40 fillér, nagy üveg 1 korona.

Ütölérhetetlen fájdalom csillapító-szer csuzos fájdalomnak bedörzsölésére. Hajápoló szernek és szájviznek is szélteben használják és szeretik, kapható

Kubek Sándor

előbb

Tóth Béla gyógyszerárában

DEBRECZEN, Tiszapalota.

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

Sirius fémtisztító szerrel

tisztítani, mely a jelenkor legideálisabb fémtisztító szere. Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyár

Budapest.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőlkötésében **felülmulthatatlan gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csuz, ischiás, izületi lob** és **zsáában** szenvedők, végül **égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszser.**

Kapható városunkban a következő czegeknél: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerárában.

1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik: Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

Figyelem! Automobil eladás. Figyelem!

Alkalmi vétel!

40 HP kettős Phaeton, sötétzöld ujonnan párnázva és fényezve . . .	8000 korona.
24 HP kettős Phaeton sötétkék teljesen ujonnan párnázva és fényezve	4500 korona.
16 HP Landulet, teljesen ujonnan javítva	4500 korona.
3 tonnás teherkocsi, kevésbé használt, majdnem új teljes gyári .	} 12,500 korona.
35 HP jótállás mellett csak rövid próbamenetre használva	

Az összes kocsik elsőrendű gyártmányok, szakszerűen alaposan javítva vannak, külsőleg olyan mint új. Fényképek valamint közelebbi leírás kívánatra rendelkezésre állanak.

Érdeklődések :

Automobil 4324. alatt Haassenstein és Voglerhez (Jaulus és Társa)

BUDAPEST, Dorottya-utca 9. alá kéretnek.